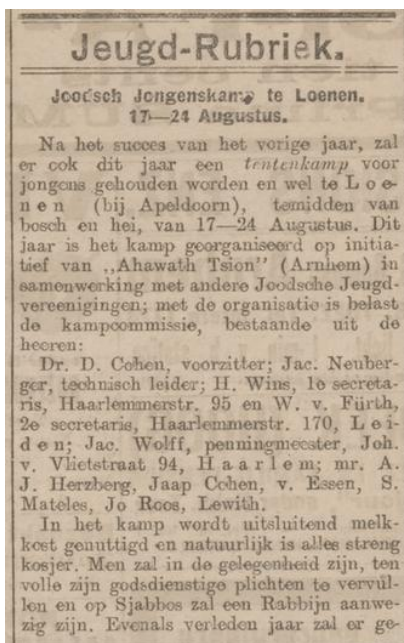
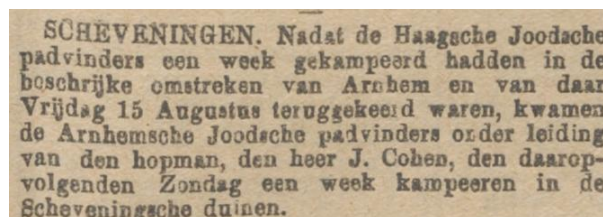

Jacob Joseph (Jaap) Cohen is geboren op 8 november 1893 in Arnhem. Hij was de zoon van Elibartus Johannes Asser Jacob Cohen en Mathilde Spier. Zijn ouders trouwden in 1892 in Rees (bij Düsseldorf). Na hun trouwen zijn zij in Arnhem gaan wonen. Elibartus was bij zijn trouwen decoratieschilder. Jaap had een broer Fritz Bart en een zus Stella.

In 1913 ging assistent vaandrig Cohen van de Blauwe troep op kamp in de omgeving van Arnhem. Hij was opperkok. In 1919 kwamen de scouts van de joodse groep uit Scheveningen, onder leiding van hopman Hugo Singer, met 20 scouts op kamp naar de bosrijke omgeving in Arnhem. Hier kampeerden ze samen met de Arnhemse scouts van groep IV De Veluwsche Verkenners. De Arnhemse groep kwam enige tijd later naar Den Haag waar ze onder leiding van hopman Jaap Cohen een week in de Scheveningse duinen kampeerden.

Jaap hielp in 1921 mee met het organiseren van een jongenskamp in Loenen. Dit kamp is georganiseerd als samenwerking tussen diverse joodse jeugdverenigingen, waaronder Scouting.

Jaap Cohen is kort na het overlijden van vader Elibartus in 1925 naar Den Haag verhuisd, waar hij in 1928 trouwde met de ruim 13 jaar oudere in Den Haag geboren Elisabeth Frank. In Den Haag werd Jaap drogist, net als zijn vader. Hij had zijn winkel in de Korte Houtstraat 8. Elisabeth was een uitstekende dieet-kookster en een goede naaister-borduurster. Daarnaast was zij drogist-assistente, hetgeen goed van pas kwam in de zaak van haar man Jaap. Moeder Mathilde, Fritz Bart en Stella verhuisden in 1929 naar Den Haag. Stella was apothekersassistente en Fritz Bart was ook drogist. Ze woonden in het Haagse Bezuidenhout.

Fritz Bart is in oktober 1942 als eerste van het gezin naar kamp Westerbork gestuurd en in concentratiekamp Auschwitz vermoord. Fritz Bart was getrouwd met een niet-Joodse vrouw. Zij heeft de oorlog overleefd. Zoals vele Joodse bewoners van Den Haag, en vooral uit het Bezuidenhout, is de familie Cohen, bestaande uit Mathilde, Jaap, Elisabeth en Stella, in de loop van 1942 uit hun woningen verdreven. Joden mochten vanaf medio 1942 zelfs niet meer in het centrum van Den Haag, waaronder ook de Korte Houtstraat viel, komen. Het leven voor Jaap en Elisabeth in de Korte Houtstraat was dus onmogelijk geworden. Ze

vonden een onderkomen op de Koningin Wilhelminalaan 518, destijds omgedoopt tot Adm. De Ruyterlaan 518. Dit adres wordt vermeld op de registratiekaarten van de Joodse Raad. Mathilde en haar dochter Stella zijn op 2 april 1943 naar kamp Westerbork zijn gebracht en op 6 april 1943 op transport zijn gesteld naar vernietigingskamp Sobibor. Na aankomst daar zijn zij direct vergast.

Het echtpaar Jaap en Elisabeth Cohen had een tijdelijke vrijstelling van deportatie, vanwege het belang van hun functie op het medisch-verzorgende vlak. Niettemin beval de hoogste Duitse politiechef Rauter in april 1943 een snelle verwijdering van alle Joden uit Den Haag, omdat hij hun woningen nodig had voor de Scheveningse evacués in verband met de bouw van de Atlantik Wall. Per 23 april 1943 moesten alle Joden uit het westen van het land (m.u.v. A'dam) weg zijn. Eén dag eerder, op 22 april 1943 vertrok de laatste trein vanuit Staatsspoor naar Vught en stopte ook in Voorburg, waar Jaap en Elisabeth zullen zijn ingestapt. Kaartjes à f 2,90 per persoon en huissleutels inleveren. Vanuit Kamp Vught is het echtpaar Cohen op 7 juni 1943 met het beruchte Kindertransport naar kamp Westerbork getransporteerd. Ze werden op 8 juni 1943 met het vijftiende transport naar vernietigingskamp Sobibor gebracht en bij aankomst op 11 juni 1943 vermoord. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag

vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Voor hun huis op de Koningin Wilhelminalaan 518 in Den Haag een Stolpersteine geplaatst.

Meer informatie

[HVV 2016 - Familie Cohen - Spier - Frank \(historischeverenigingvoorburg.nl\)](#)

[De padvinder; orgaan voor de Boy Scout Beweging in Nederland, jrg 3, 1913, no 124, 24-05-1913 » 24 mei 1913 - Pag. 6 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 5, 1919, no 57, 1919 » 1919-10 - Pag. 27 | Delpher](#)

[Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage » 12 aug 1919 - Art. 6 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 15 aug 1919 - Art. 46 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 29 aug 1919 - Art. 54 | Delpher](#)

[Centraal blad voor Israëlieten in Nederland » 15 jul 1921 - Art. 32 | Delpher](#)

[Jacob Joseph Cohen | Oorlogsgravenstichting](#)

[Jacob Joseph Cohen \(joodsmonument.nl\)](#)

[Elisabeth Cohen-Frank \(joodsmonument.nl\)](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

[Koningin+Wilhelminalaan+518 | Stolpersteine.app](#)

[Stolpersteine Koningin Wilhelminalaan 518 - Voorburg - TracesOfWar.nl](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.